

Lehdistötiedote

Luxemburg, 11. kesäkuuta 2020

Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, kuinka EU on torjunut rahanpesua pankkisektorilla

Rahanpesu on toimintaa, jossa rikoksen avulla saatujen tulojen laiton alkuperä peitetään. EU:ssa tehdään vuosittain sadoilla miljardeilla euroilla epäilyttäviä liiketoimia, joilla on yhteys rahanpesuun. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on käynnistänyt tarkastuksen, jossa selvitetään, miten unioni on pyrkinyt torjumaan likaisen rahan pesemistä. Tarkastuksessa keskitytään erityisesti pankkisektoriin.

Rahanpesudirektiivi on ollut voimassa vuodesta 1991, ja sitä on päivitetty neljä kertaa – viimeksi vuonna 2018. Komissio on EU-tason keskeinen toimija, ja sen tehtävänä on kehittää rahanpesun torjumista koskevia sääntöjä ja valvoa niiden noudattamista tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Euroopan pankkiviranomainen on tänä vuonna ottanut tehtäväkseen johtaa, koordinoida ja seurata EU:n rahoitusalan toimia rahanpesun torjumiseksi. Jäsenvaltioiden velvollisuutena on soveltaa rahanpesun torjumista koskevia sääntöjä ja valvoa niiden noudattamista. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltiot hyväksyvät kansallista lainsäädäntöä ja nostavat syytteitä rahanpesurikoksista. Europol arvioi, että epäilyttävien liiketoimien arvo Euroopassa vastaa noin 1,3:a prosenttia EU:n BKT:stä.

”Rahanpesu on yhä vakavampi maailmanlaajuinen uhka. Rikolliset pyrkivät usein pesemään rahaa siellä missä valvonta on heikointa. Usein rahanpesu toteutetaan etäällä varojen lähteestä”, sanoo tarkastuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Mihails Kozlovs. *”Tämä rikollinen toiminta on laajuudeltaan valtavaa, myös EU:ssa. Viime aikoina on paljastunut erittäin suuren luokan skandaaleja, joihin on liittynyt pankkeja. Tästä syystä olemme päättäneet tarkastaa niiden EU:n toimien vaikuttavuutta, joilla pyritään torjumaan rahanpesua pankkisektorilla.”*

Vaikka kansainvälinen yhteistyö on ollut laajamittaista ja EU:n lainsäädäntöä on kehitetty yhä hienosyisemmäksi, rahanpesu on edelleen tavattoman suuri toimintapoliittinen haaste. Tarkastajat keskittyvät seuraaviin kysymyksiin: Onko EU:n säädökset saatettu osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä? Kuinka sisämarkkinoihin kohdistuvia riskejä hallinnoidaan? Miten kansalliset valvontaviranomaiset ja EU:n elimet koordinoivat toimiaan? Mihin korjaaviin toimiin EU on ryhtynyt siinä tapauksessa, että kansallisella tasolla on rikottu EU:n rahanpesulainsäädäntöä? Tämän tarkastuksen kenttätö kohdistuu Euroopan komission rahoitusvakauden,

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen laatiman tarkastuksen ennakkoesittelyn keskeiset tiedot. Ennakkoesittely on saatavilla kokonaisuudessaan sivustolla eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosastoon, Euroopan pankkiviranomaiseen ja Euroopan keskuspankkiin.

Tiedoksi toimittajille

EU antoi ensimmäisen rahanpesudirektiivinsä vuonna 1991. Säädöksen tämänhetkinen versio on direktiivi (EU) 2015/849, jota on muutettu direktiivillä (EU) 2018/843. Viimeksi mainittu tunnetaan viidentenä rahanpesudirektiivinä. Jäsenvaltioilta edellytettiin, että ne saattoivat direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panivat sen säännökset täytäntöön viimeistään 10. tammikuuta 2020. Rahanpesudirektiivin soveltamisala on vuosien mittaan tasaisesti laajentunut.

Uusi komissio on ilmoittanut, että rahanpesun torjunta on yksi sen painopisteistä. Aiheesta on hiljattain julkaistu komission tiedonanto, jossa esitellään rahanpesun torjumiseksi laadittua toimintasuunnitelmaa (*Action Plan for a comprehensive Union policy on preventing money laundering and terrorist financing*).

Tänään julkaistussa tarkastuksen ennakkoesittelyssä annetaan tietoa tästä meneillään olevasta tarkastuksesta, joka saatetaan päätökseen vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla. Tarkastusten ennakkoesittelyt perustuvat ennen tarkastuksen käynnistämistä suoritettuun valmistelutyöhön. Niissä ei esitetä tarkastushavaintoja, johtopäätöksiä tai suosituksia. Tarkastuksen ennakkoesittely löytyy kokonaisuudessaan englanninkielisenä sivustolta eca.europa.eu.

Ennakkoesittelyä koskevat tiedustelut

Claudia Spiti – sähköposti: claudia.spiti@eca.europa.eu – puhelin: (+352) 4398 45 765 / matkapuhelin: (+352) 691 553547

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimenpiteet covid-19-pandemian torjumiseksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tekee kaikkensa voidakseen jatkaa julkisen talouden tarkastustoimintaa EU:ssa vaikuttavalla tavalla ja tuottaakseen ajankohtaisia tarkastuskertomuksia, lausuntoja ja katsauksia covid-19-pandemian aikana, siinä määrin kuin se on nykyisissä vaativissa olosuhteissa mahdollista. Haluamme myös ilmaista kiitollisuutemme kaikille niille, jotka työssään pelastavat henkiä ja taistelevat pandemiaa vastaan niin Luxemburgissa ja EU:ssa kuin muuallakin maailmassa. Olemme lisäksi sitoutuneet tukemaan Luxemburgin hallituksen toimia kansalaisten terveyden suojelemiseksi. Olemme lieventäneet meneillään olevan terveyskriisin vaikutuksia henkilöstöömme toteuttamalla varotoimenpiteitä, joilla pienennetään henkilöstön jäseniin ja heidän perheisiinsä kohdistuvaa riskiä niin paljon kuin mahdollista.